

Revisjonsrapport

2011.046.R.KLIF

Statoil ASA
avd Kvitebjørnfeltet
4035 Stavanger

Revisjon ved Statoil Kvitebjørnfeltet

Dato for revisjonen: 29.3 – 1.4.2011

Rapportnummer: 2011.046.R.KLIF

Saksnr.: 2011/320 og 2007/1023

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:
Randi Breistein

Fra Klima- og forurensningsdirektoratet:
Per Antonsen

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble presentert hos Statoil under sluttmøtet for revisjonen 1.april.2011.

Klima- og forurensningsdirektoratet avdekket 4 avvik og 2 anmerkninger under revisjonen.

Virksomheten har mangler i sitt styringssystem for å sikre at de driver innenfor krav i tillatelsen etter forurensningsloven.

Virksomheten har ikke retningslinjer for når beredskapskjemikalier skal nyttes og hvilke mengder som kan tilsettes.

Virksomheten har ikke rapportert injeksjon av hydraulikkolje i årsrapporteringen for 2010.

Oljeholdig kaks feildeklarerer på plattformen.

Virksomhetens lager for oljeholdige kjemikalier kan forbedres

Manuell prøvetaking av brenngass utføres ikke i henhold til virksomhetens interne rutiner.

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 3 og utover i rapporten.

Statoil må sende en skriftlig bekreftelse innen 15. juni 2011 på at avvikene er rettet.

Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

29.4.2011 Per Antonsen

dato

revisjonsleder

Klima- og forurensningsdirektoratet

Anne-Elisabeth Arnulf

seksjonssjef

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr (underenhet): 993246557	Eies av: 923609016
Besøksadresse: 4035 Stavanger	Telefon: 51 99 00 00
Bransjenr. (NACE-kode): 06.200 - Utvinning av naturgass	E-post: mpdn@statoil.com

Kontrollert anlegg

Navn: Kvitebjørn	Anleggsnr: 0000.0042.02
Kommune: Kontinentalsokkelen	Anleggsaktivitet: Utvinning av petroleumsprodukter
Fylke: Kontinentalsokkelen	Risikokl.: 1
Tillatelse gitt: 07.03.2002	Tillatelse sist oppdatert: 10.06.2009

2. Revisjonens omfang

Formålet med revisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Klima- og forurensningsdirektoratet har blant annet undersøkt om:

virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved

- å granske dokumenter
- å intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- å verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis

Revisjonens tema:

internkontroll	tillatelse
risikovurdering	forbudte og strengt regulerte stoffer
utslippskontroll	substitusjon
farlig avfall	

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Oppfølging etter revisjonen

Statoil plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. For at Klima- og forurensningsdirektoratet skal kunne avslutte saken, må Statoil innen 15. juni 2011 sende en skriftlig bekreftelse med dokumentasjon som viser at avvikene er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (postmottak@klif.no) til Klima- og forurensningsdirektoratet v/ Per Antonsen

4. Gebyr for revisjonen

Statoil Kvitebjørn er ved denne revisjonen plassert i høy gebyrklasse for tilsynet i henhold til klimavoteforskriften og gebyrsats 2 for revisjonen med tema fra HMS – forskriftene. Det betyr at Statoil skal betale totalt kr. 203.200,- for tilsynet. (jf. varselbrev fra Klima- og forurensningsdirektoratet datert 28. januar 2011). Vi vil ettersende faktura med innbetalingsblankett.

Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for revisjon (flerdagstilsyn) og i § 5-4 i klimavoteforskriften. Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Miljøverndepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra 28. april 2011. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Klima- og forurensningsdirektoratet.

Klima- og forurensningsdirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Klima- og forurensningsdirektoratets postjournal på www.klif.no (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

Petroleumstilsynet
Oljedirektoratet

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under revisjonen:

Avvik 1

Virksomheten har mangler i sitt styringssystem for å sikre at de driver innenfor krav i tillatelsen etter forurensingsloven.

Avvik fra: *Rammeforskriften § 17, 1. ledd, Plikt til å etablere, følge opp og videreutvikle styringssystem, jf. § 7 Ansvar etter denne forskriften.*

Kommentarer:

I § 17 i rammeforskriften 1. ledd kreves det at den ansvarlige skal etablere, følge opp og videreutvikle et styringssystem for å sikre etterlevelse av krav som er gitt i helse- miljø og

sikkerhetslovgivningen. Tillatelse etter forurensningsloven til boring og produksjon på Kvitebjørn datert 10.6.2009 setter krav til maksimalt forbruk av rødt stoff ved boring av fem brønner, anslår forbruk av borevæske med rødt stoff og regulerer utslipp av gult stoff. Bruk av svart stoff og utslipp av rødt stoff er ikke tillatt.

Virksomheten har mangler i sitt styringssystem for å sikre at de etterlever kravene til bruk av kjemikalier med stoffer i svart og rød kategori, samt utslipp av stoff i gul kategori.

Fremlagt sjekklister for lokal miljørisikoanalyse for vurdering av nye kjemikalier nevner ikke vurderinger i forhold til krav i tillatelsen.

Eksempler på hendelser som virksomheten kunne ha avdekket med et bedre styringssystem:

Virksomheten har hatt et forbruk av 240 tonn rødt stoff i oljebasert borevæske siden 2008 (QA Kjemikalierrapport Kvitebjørn). Estimert mengde i tillatelsen totalt for 5 brønner er 152 tonn.

Virksomheten har i interne dokumenter (QA Kjemikalierrapport Kvitebjørn) dokumentert et forbruk av rødt stoff på 1336 kg i 2008, eksklusiv borevæske. Kravet i tillatelsen fra juni 2008 var totalt 370 kg for 5 brønner.

Virksomheten har hatt et utslipp av ca 2,7 tonn gult stoff (QA Kjemikalierrapport Kvitebjørn) siden 2008, mens det i tillatelsen er anslått et utslipp på 230 kg. Det er et krav i tillatelsen at operatøren dokumenterer eventuell økt bruk og utslipp av kjemikalier i gul kategori i forhold til anslag.

Det er usikkert hvor stort overforbruket i de tre tilfellene er fordi rammetillatelsen ble endret i juni 2008 og virksomheten ikke har et regnskap som viser hvilke brønner som ble boret da forbruket fant sted.

Det har vært endringer i planer for boring av brønner som har gitt behov for å endre tillatelse til boring og produksjon flere ganger. Disse tillatelsene er basert på opplysninger gitt av virksomheten. Vilkår i de nye tillatelsene erstatter vilkår i de gamle tillatelsene. For å sikre at gjeldende krav overholdes, må virksomheten etablere en styring som på en bedre måte gjenspeiler kravene i den til enhver tid gjeldende tillatelse. Det må også innarbeides rutiner som sikrer at ledelsen på land og plattform verifiserer at kravene til forbruk av kjemikalier overholdes

Avvik 2

Virksomheten har ikke retningslinjer for når beredskapskjemikalier skal nyttes og hvilke mengder som kan tilsettes.

Avvik fra: *Aktivitetsforskriften § 67 Beredskapskjemikalier*

Kommentar: Det er krav i aktivitetsforskriften § 67 at dersom operatør planlegger å ha kjemikalier i beredskap av sikkerhetsmessige grunner skal det utarbeides en oversikt over disse. Det skal foreligge retningslinjer for når beredskapskjemikalier skal nyttes og hvilke mengder som kan tilsettes. Retningslinjene skal være basert på en risikoanalyse.

Virksomheten har beredskapskjemikalier. De har for eksempel benyttet gjengefett Lube Seal (API modified) i minst ett tilfelle. Virksomheten har avdekket avviket og lagt inn tiltak for å rette avviket i handlingsplan for ytre miljø fra oktober 2010, men uten en tidsfrist.

Virksomheten har en liste over beredskapskjemikaliene, men mangler retningslinjer for bruk og hvilke mengder som kan benyttes. Under tilsynet ble det opplyst at virksomheten benytter beredskapskjemikalier ved behov og rapporterer bruken fra plattformen til organisasjonen på land.

Avvik 3

Virksomheten har ikke rapportert injeksjon av hydraulikkolje i årsrapporteringen for 2010.

Avvik fra: *Styringsforskriften § 34 pkt c)*

Kommentarer:

I henhold til styringsforskriften skal operatøren rapportere årlige utslipp i henhold til Klifs *Retningslinjer for rapportering for petroleumsvirksomhet til havs, publisert 29.11.2010*. Virksomheten har i 2010 rapportert et forbruk av hydraulikkolje (Hydraway HVXA 32) på 3,8 tonn. Kjemikaliet er registrert som svart kjemikalie inntil HOCNF foreligger. I følge årsrapporten fra 2010 har forbrukt hydraulikkolje ikke gått til injeksjon eller utslipp. Før utreise til plattform ble det opplyst at denne hydraulikkoljen benyttes i et lukket system. Under tilsynet på plattformen ble det opplyst at forbruket på 3,8 tonn skyldes "svetting" ved bruk søl ved uhellshendelser. Alt dette er samlet opp i lukket dren og injisert.

Avvik 4

Oljeholdig kaks feildeklarerer på plattformen.

Avvik fra: *Avfallsforskriften § 11-12 "Virksomhetens deklarasjonsplikt om avfallets innhold."*

Kommentarer:

Virksomheter som leverer farlig avfall skal gi tilstrekkelige opplysninger om avfallets opprinnelse, innhold og egenskaper, slik at den videre håndteringen av avfallet kan skje på en forsvarlig måte.

Under tilsynet på plattformen ble det avdekket at oljeholdig kaks deklarerer med avfallsstoffnummer 7022, *oljeforurensset masse* og EAL-kode 160702. Oljeforurensset kaks og slam skal deklarerer som 7141 i henhold til Norsk Standard NS 9431. Riktig EAL-kode er 165072 *"Ilandført avfall fra oljeboring/-produksjon oljekontaminert borekaks"*.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1

Virksomhetens lager for oljeholdige kjemikalier kan forbedres

Kommentar: Den som innfører, omsetter, bruker eller på annen måte behandler produkt som kan medføre miljø og helsevirkning skal vise aktsomhet og treffe rimelige tiltak for å forebygge og begrense slik virkning.

Virksomheten lagrer smøre-, hydraulikkoljer og gjengefett i hyller med dryppkant, men i et område utenfor tett dekke og med åpent dren til sjø. Dette medfører en risiko for utslipp av miljøfarlige komponenter ved uhell.

Anmerkning 2

Manuell prøvetaking av brenngass utføres ikke i henhold til virksomhetens interne rutiner.

Kommentar: Det er driftsoperatørene på plattformen som tar spotprøvene av brenngassen for beregning og rapportering av kvotepliktige utslipp fra kildestrøm 1 (brenngass). Prøvene tas med en baktrykksylinder. For å hindre feilmåling som skyldes lekkasje mellom stempel og sylindervegg benyttes brenngass som baktrykksgass. Dette hindrer at prøvene underkjennes på grunn av lekkasje av bakgass inn i prøven, men vanskeliggjør oppdagelse av lekkasje mellom sylindervegg og stempel. I Statoils styringssystem APOS K-12042no er det angitt at stempelsylindre skal baktrykkes med en inertgass som ikke inngår som komponent i prøven for å unngå at prøven blir kontaminert ved en intern lekkasje.

Under tilsynet ble det opplyst at prøvesylindrene ble lekkasjetestet etter hver tømming før utsendelse til feltet. Sylindrene som skulle benyttes til prøvetaking av brenngass manglet dokumentasjon på at dette var utført.

Virksomheten bør dokumentere risikoen for feilmåling og sørge for at avbøtende tiltak i forbindelse med endring av prosedyren for manuell måling innarbeides.

8. Andre forhold

I brev datert 23. august 2010 opplyser Klif at systemer med forbruk av kjemikalier over 3000 kg per år ikke regnes som lukket system. Virksomheten har fått frist til 31.12.2011 til å fremskaffe HOCNF for hydraulikk- og smøreoljer med høyt forbruk. Etter klassifiseringen må virksomheten ha tillatelse til å bruke disse kjemikaliene.

Klif har under tilsynet avdekket at det er mange typer hydraulikkoljer på lager, men har ikke fått oversikt over alle bruksområdene. Klif presiserer at det kun er i helt lukkede systemer med et forbruk under 3000 liter at hydraulikkoljene kan benyttes uten at de har en HOCNF.

9. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Åpningsmøte 29. mars 2011: Informasjon fra Klima- og forurensningsdirektoratet om gjennomføringen av revisjonen

Intervjuer og verifikasjoner 29. – 31. mars 2011.

- 13 personer ble intervjuet
- befaringer til følgende steder

Kvitebjørn - plattformen

Avsluttende møte 1. april 2011: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

10. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

aktuelle lover og forskrifter

korrespondanse mellom virksomheten og Klima- og forurensningsdirektoratet

virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet

utslippstillatelsen fra Klima- og forurensningsdirektoratet

VEDLEGG 1

Deltagere ved Klima- og forurensningsdirektoratets revisjon ved Statoil ASA, Kvitebjørn, 29. mars – 1. april. 2011

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Åpningsmøte	Oppstartmøte offshore	Intervju	Oppsummering offshore	Sluttmøte
Produksjonssjef	X		X		X
Myndighetskoordinator	X			X	X
Fagansvarlig Fiskal Måling	X		X		
Driftsingeniør Kvitebjørn	X		X		X
Fagansvarlig automasjon/ måling	X				X
HMS & K, Kvitebjørn Boring	X				X
Boreoperasjonsleder	X				
Operasjonsleder	X				X
Rådgiver Kjemikaliesenteret	X				X
Miljøkoordinator, drift	X		X		X
HMS koordinator	X	X		X	
Automatiker fiskalmåling	X		X		X
Miljøkoordinator Boring & Brønn					X
Boresjef KCA-Deutag Drilling	X	X	X		
Boreleder	X	X	X		
Fagansvarlig automasjon	X		X		X
D&V leder	X	X	X	X	X
PV - leder	X	X		X	
Plattformsjef	X	X	X	X	X
Måletekniker		X	X	X	
Fagansvarlig drift		X		X	
Drift / laborant		X	X		
Senior operasjonsgeolog			X		X
Lab fagansvarlig					X

Klima- og forurensningsdirektoratets revisjonsgruppe:

Per Antonsen, revisjonsleder, Hilde Sundt Skålevåg, revisor, Per Erik Iversen, saksbehandler